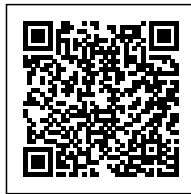

ĐỨC PHẬT ĐẢN SINH - SUỐI NGUỒN HẠNH PHÚC

Sự kiện **Đức Phật Đản sinh** là bức thông điệp hạnh phúc bước ra thế giới khổ đau, đánh thức sự hướng tâm vào thế giới an lạc của sự vận hành, xa rời sự chấp thủ và khát ái.

Tác giả: **Thích Phước Đạt**

Giữa cơn lốc biến động xã hội đầy kịch tính của cuối thế kỷ 20, trước sự sụp đổ của con người đối với các vấn đề khủng hoảng sinh thái tâm linh và môi trường, mùa Phật lại trở về như nguồn suối hạnh phúc chảy vào tâm thức mọi người.

Thật ra, đấng Thế Tôn không phải Đản sinh trong vườn Lâm Tỳ Ni xứ Ấn Độ cách đây 2500 năm về trước, mà đức Phật thị hiện trong lòng chúng ta từng giờ, từng giây phút, mỗi ngày.

Bởi vì chúng ta là những người sinh ra, lớn lên, trưởng thành theo lý tưởng sống với Ngài, cùng đi chung với Ngài về lộ trình giải thoát mọi sự khổ đau đang đè nặng lên thân phận kiếp người.

Nếu văn hào Shakespeare khởi đầu bằng tiếng nói con tim: "Yêu và được yêu là điều hạnh phúc nhất đời", thì đức Phật tuyên bố sự hiện hữu của Ngài giữa cuộc đời với mục đích: "Ta ra đời vì an lạc, lợi ích cho chư Thiên và loài người, vì lòng thương tưởng đời". Do đó, nơi nào có sự Đản sinh của đức Phật, nơi đó có tiếng nói yêu thương, tiếng nói tình người thể hiện.

Như con tim nắm giữ sinh mệnh của một đời người, thì tình người nắm giữ sinh mệnh sự sống, linh hồn văn hóa của dân tộc, quốc gia. Cho nên, sự kiện đức Phật đản sinh là dự kiện khởi đầu thông điệp tình thương và hạnh phúc:

*"Khó gặp được Như Lai
Không phải đâu cũng có
Chỗ nào đức Phật đản sinh
Nơi đó tất an lạc"* (Pháp Cú 193)

Thông điệp ấy đã đi vào tâm thức mỗi người, khi cánh cửa "giải thoát" bắt đầu mở sau khi 49 ngày đêm tư duy thiền định dưới cột Bồ đề, Ngài trở thành bậc Chính đẳng giác. Từ đây, Ngài tuyên bố: "Cửa vô sinh bất diệt, đã mở cho tất cả chúng sinh. Hãy để cho ai có tai muốn nghe được hưởng trọn niềm tin tưởng". Như vậy, đạo Phật là đạo đến mà thấy, thấy sự thật khổ đau cuộc đời và con đường đoạn tận khổ đau được khởi đầu bằng những bước chân đầu tiên:

*"Ai quy y đức Phật
Chính pháp và chư Tăng"*

*Ai dùng Chính tri kiến
Thấy được bốn Thánh đế
Thấy khổ và khổ tập
Thấy sự khổ vượt qua
Thấy đường Thánh tám ngành
Đưa đến khổ não tận" (Pháp Cú 190-191)*

Đây chính hiện thực của cuộc đời mà tự thân mỗi người phải vượt qua lộ trình đi về "Tự ngã" giữa sa mạc hoang vu từ trong tâm tưởng của cái "Tôi" tràn đầy. Những danh tướng hảo huyền hư vô phân biệt, nghĩa vô nghĩa, những danh sắc, vật chất, tiền tài trói buộc cần được phá vỡ bằng con đường khởi đầu bằng sự tu tập theo giáo lý của Ngài.

Chúng ta nên biết rằng những sở hữu mà chúng ta nắm giữ là không phải của chính mình, phải nên biết rằng những cái mà chúng ta đang nắm giữ chỉ đến với chúng ta khi duyên đến và mất đi khi duyên tan. Chính đức Phật từng tuyên bố: "Cái này không phải là ta, của ta, và tự ngã của ta". Từ trong thực tính duyên khởi đi ra, nhờ công phu tu tập cá nhân, Ngài đã trở thành bậc giác ngộ hoàn toàn.

Chúng ta cũng là con người, nếu biết nương vào đức Phật, nương vào chính pháp để tu tập thì cũng trở thành những con người giác ngộ như Ngài. Bởi vì con người là chủ nhân ông của mỗi người, tự thân giải quyết sự hạnh phúc an lạc cho chính mình, không ai có thể thay thế được. Chính đức Phật từng khuyến cáo các đệ tử của mình:

*"Tự mình điều ác làm
Tự mình làm nhiễm ô
Tự mình ác không làm
Tự mình làm thanh tịnh
Tịnh, không tịnh tự mình
Không ai thanh tịnh ai"* (Pháp Cú 165)

Tại đây, đức Phật đã khẳng định vai trò và vị trí của con người là do tự thân cá nhân quyết định. Trong tất cả giá trị có mặt ở đời, con người là giá trị cao nhất. Mọi thứ giá trị đều là phương tiện cho con người và cuộc sống của con người. Vấn đề lý tưởng tối cao và ý nghĩa cuộc sống thực chất là vấn đề hạnh phúc. Hạnh phúc thực sự có mặt khi tự thân mỗi người phải vắng mặt cội nguồn tham sân si, xuất phát từ lòng tham dục, như đức Phật dạy:

*"Từ tham dục nảy mầm đau khổ
Từ tham dục nảy mầm sợ hãi
Với ai thoát khỏi vòng tham dục
Thì không còn đau khổ, không còn sợ hãi"* (Pháp Cú 215-216)

Kinh nghiệm tự thân tu tập của đức Phật, chúng ta thấy rõ điều này. Từ một Thái tử Tất Đạt Đa sống trong cung vàng điện ngọc, Ngài xả bỏ tất cả để lên đường tu tập 6 năm khổ hạnh. Từ bỏ lối tu khổ hạnh, tu tập thiền định phát triển trí tuệ, Ngài đã trở thành bậc Chính đẳng giác, giác ngộ hoàn toàn. Trong 45 năm thuyết pháp độ sinh, Ngài từng tuyên bố: "Chính pháp còn phải bỏ đi, hướng hồ là phi pháp".

Đây chính là thái độ xả ly hoàn toàn mà mỗi chúng ta cần phải đi qua trên con đường trở về tự tính giác ngộ. Thực chất của khổ đau đều bắt nguồn từ sự khát ái, chấp thủ. Vô minh phiền não, quá khuú u buồn vọng từ cõi lòng sâu bi khổ ưu não được dập tắt, khi tự thân mỗi người hướng tới sự tu tập tâm thức và hành trì pháp như Ngài:

*"Những ai hành trì pháp
Theo chính pháp thực hành
Sẽ đến bờ bên kia
Vượt ma lực khó thoát"* (Pháp Cú 86)

Cho nên, vấn đề hạnh phúc được thực thi bắt nguồn từ sự chuyển hóa tâm thức để đạt sự bình an nội tại. Tại đây, xu thế nội tại từ trong tâm tưởng đòi hỏi phải lớn lên, phát triển, mở rộng, vì mỗi tâm hồn đều có khả năng linh diệu để chuyển hóa, vận hành. Đức Phật từ một con người thực tại, nhờ công phu tu tập chuyển hóa nội tâm mà trở thành con người sống trong thế giới hạnh phúc thực sự, bởi vì Ngài đã tự chuyển hóa nội tâm của mình:

"Ý dẫn đầu các pháp
Ý làm chủ, ý tạo
Nếu với ý thanh tịnh
Nói lên hay hành động
An lạc bước theo sau
Như bóng không rời hình" (Pháp Cú 2)

Rõ ràng, hạnh phúc mà con người hướng đến không phải là điều gì nằm ngoài tầm tay con người. Hạnh phúc là sự phát triển hoàn toàn đầy đủ các đức tính của con người, thông qua sự tu tập về thân khẩu ý:

"Không làm các điều ác
Thành tựu các việc lành
Giữ tâm ý trong sạch
Đó là lời Phật dạy" (Pháp Cú 186)

Đây cũng chính là con đường tu tập theo Giới-Định-Huệ, hướng tới những giá trị hạnh phúc đích thực giữa cuộc đời. Sự kiện đức Phật đản sinh là bức thông điệp hạnh phúc bước ra thế giới khổ đau, đánh thức sự hướng tâm vào thế giới an lạc của sự vận hành, xa rời sự chấp thủ và khát ái. Một chân trời tự do mở ra cho những ai còn khát vọng về hạnh phúc, giải thoát mọi khổ đau cuộc đời. Nơi đây, từ trái tim đến trái tim trong suối nguồn giáo lý đức Từ phụ thấm nhuần từng cõi lòng mọi người. Thật đúng là:

"Hạnh phúc thay, đức Phật giáng sinh
Hạnh phúc thay, giáo pháp cao minh
Hạnh phúc thay, chúng Tăng hòa hợp
Hạnh phúc thay, tứ chúng đồng tu". (Pháp Cú 194)

Tác giả: **Thích Phước Đạt**

Sài Gòn, mùa Phật Đản 2541

Nguồn: <https://www.budsas.org/uni/u-vbud/vbpha098.htm>